

Tie vaihtoi omistajaa

Rääkkylän kirkonkylältä Paksuniemeen johtava tie on vilkkaasti liikennöity. Ennen viime sotia sitä pidettiin kunnan teistä jopa vilkkaimpana, sillä pääsihän sitä myöten meijerille ja laivarantaan, mistä puolestaan matkaa jatkettiin maantien puuttuessa vesitse milloin Liperin suuntaan, milloin Joensuuhun päin. Talvella toki kulku Paksuniemestä eteenpäin kävi jääteitä pitkin.

Kyseinen tie oli vuoden 1887 tiejaossa määritelty yleiseksi tieksi, josta huolehtiminen oli Rääkkylän manttaalinomistajien huolena. Vuoden 1918 tielaki jakoi kunnassa olevat yleiset tiet maanteihin ja paikallisteihin, muuttaen myös ylläpitoon liittyneitä vastuita. Maanteiden rakentamisesta ja kunnossapidosta aiheutuneet kustannukset tulivat vuoden 1921 alusta lukien valtion kontolle. Vilkkaimmat tiet siirrettiin suoraan tie- ja vesirakennusten ylihallituksen hoidettaviksi. Käytännössä tämä koski vain pientä osaa Suomen maanteistä, sillä rauhallisemmat maantiet jäivät lääninhallitusten ja paikallisten tielautakuntien hoitoon. Tällaisia olivat myös kaikki Rääkkylän alueella sijainneet maantiet. Paikallisteiden hoitokustannukset kuuluivat teiden käyttäjille.

Rääkkylässä valtio oli katsonut vain yhden laivalaiturille johtavan yleisen tien riittävän valtion kustannettavaksi. Tämä tie vei Vuorilahden laiturille. Kyseinen 400 metriä¹ pitkäksi ilmoitettu laiturin ja sinne johtava tie kuitenkin rikkoutuivat pahasti kesän 1924 tulvissa, jotka muutoinkin koettelivat laajoja osia maakunnasta. Koska laiturin yksityinen omistaja ei ollut erityisen halukas heti sen korjaamiseen, joutuivat laivat jättämään siellä pysähtymisen väliin. Tämä osaltaan vaikutti siihen, että suuri osa aiemmin Vuorilahteen suuntautuneesta tieliikenteestä ohjautui nyt Paksuniementielle.

Paksuniemessä olleen 30 metriä pitkän laiturin kunnosta vastasi osuusmeijeri. Sen sijaan Paksuniementietä ei voitu, eikä haluttu jättää samoille harteille. Kunnan mielestä tämä noin 2,4 kilometriä pitkä tie oli yksiselitteisesti yleinen tie ja siksi sen kuului olla valtion vastuulla. Niinpä tätä koskeva anomus lähti asianomaisille viranomaisille ja päättäjille kesällä 1925.

Vaikka asetelmat tämän jälkeen ehtivät Vuorilahden suunnalla korjaantua, hallinnon rattaat asettuivat Paksuniementien kannalta toivottuun asentoon. Valtioneuvosto hyväksyi kunnan anomuksen huhtikuussa 1926, mutta määrätyin ehdoin. Tie oli syksyyn 1927 mennessä saatettava säädösten mukaiseen kuntoon ja muut tienpitoa tukevat ehdot täyttäväksi ennen valtiolle siirtämistä. Näitä muita ehtoja olivat muun muassa sorapalstat, joista otettiin tien kunnossapidossa tarvittava maa-aines.

Kunta sitoutui omalta osaltaan tien kunnostukseen jo pelkästään sen vuoksi, että tie palveli kunnalliskodin tarpeita. Mukaan toivottiin myös kauppoja, meijeriä ja ylipääntään tien ahkeria käyttäjiä. Osallistujista muodostettiin Paksuniemen tietoilijakunta, joka huolehti monista kunnostamiseen liittyvistä käytännön asioista. Se myös neuvot-

1 Vuorilahden laiturille ilmoitettu 400 metrin pituus tuntuu hieman hurjalta. Tieto perustuu Rääkkylän kunnanvaltuuston pöytäkirjaan 27.5.1925 §34.

teli talollinen Juho Turtiaisen kanssa tiealueen vaihtosopimuksen. Tätä tarvittiin tuolloin rannan kautta kulkeneen tien oikaisemiseksi.

Tie ei ollut valtion vaatimassa kunnossa vielä määräajan koittaessa syksyllä 1927. Vasta lokakuussa 1928 kunta katsoi tien olevan valmis, mutta tuolloin pidetyssä tarkastuksessa löytyi vielä puutteita. Kuukautta myöhemmin onnisti paremmin, vaikka kaikki maanomistajat eivät olleet suostuneet luovuttamaan ravien eli ojien ulkopuolelta tarvittavia aloja. Rääkkylä kunta kuitenkin sitoutui vastaamaan siitä, että tielle tarvittava ja laissa määrätty alue sekä määrätty sorapalstat tulevat valtiolle korvauksetta luovutetuiksi ja laillisesti erotetuiksi. Sitoumuksella haluttiin kiirehtiä tien siirtymistä valtion välittömään hoitoon heti vuoden 1929 alusta lukien.

Toive toteutui. Tie- ja vesirakennusten ylihallitus tosin teki asiasta päätöksen hieman takautuvana vasta 1.3.1929. Tarvittavia maa-aloja ei kuitenkaan saatu helposti. Täyttäkseen edellä mainitun lupauksensa kunta muun muassa anoi Paksuniementien paaluttajaksi toimitusmaamittaria. Asiat olivat vuoden 1930 lopulla edenneet pakkolunastuslautakunnan käsittelyyn, ja paalutus oli edellytys lautakunnan työn saattamiseksi loppuun. Kivutta tällainen eteneminen ei tietenkään sujunut. Niinpä tie- ja sorapaikkojen luovutusta koskevassa asiassa jouduttiin lopulta turvautumaan välimiesoikeuteen. Sen vuonna 1931 antamassa ratkaisussa kunta veloitettiin suorittamaan korvauksia maanomistajille maasta ja rakennusten siirtämisistä nykyrahassa lähes 7500 euroa. Tähän tuomioon kunta tyytyi. Erilaisia tieasioita oli vireillä riittämiin, joten hyvä oli saada yksi iso sellainen päätökseen.

* * * * *

Kesän 1924 sanomalehdet kertovat monissa numeroissaan tulvan aiheuttamista tuhoista maakunnassa. Rääkkyläkin mainitaan useaan otteeseen, kuten esimerkiksi tässä Kansan Voima -lehden numerossa [21.6.1924](#) (1. palsta vasemmalta lukien).

* * * * *

| [Takaisin etusivulle](#) |

Julkaistu 9.9.2021 / hieman muokattu 14.10.2021